

“**A**l nord d'Irlanda no hi havia 'disturbis' o 'violència sectària'. Hi havia una guerra. I la guerra s'ha acabat. Qui l'ha guanyada? Ningú, ara l'està guanyant tothom de manera conjunta.” Així d'explícit es mostrava el dia de les eleccions un dels taxistes dels famosos black cabs del barri catòlic de Belfast, Falls Road, gent del tot compromesa amb la lluita per la reunificació de l'illa. En el mateix sentit, tot i que emprant paraules ben diferents, s'expressaven els votants unionistes de l'est de Belfast que es dirigien a dipositar la seva papeleta a l'urna: “No es tornarà a la situació d'abans, cap de les dues comunitats no ho desitja”, era l'expressió més generalitzada el dia de les votacions, el dimecres 7 de març.

“La gent vol que els governin polítics propers, a qui els puguin dir què fan bé i què malament”, comenta el diputat escollit el 2003 per Belfast Est, Robin Newtown, cap de cartell del Democràtic Unionist Party (DUP) a la demarcació. La facció més intransigent de l'unionisme ha evolucionat. La prosperitat econòmica que viu al nord d'Irlanda ha fet obrir els ulls a molta gent: Belfast s'ha convertit en una capital dinàmica, en què els hotels de luxe i les conferències internacionals, així com els esdeveniments esportius, s'han desenvolupat extraordinàriament en els darrers cinc anys. Tant unionistes com republicans coincideixen a afirmar que actualment es viu un període de pau que és molt difícil que es trenqui. El dia de les eleccions es respirava una calma absoluta a qualsevol dels barris de Belfast. “Els assassins tan sols creaven problemes. Ara, tothom entén que ha de debatre a les urnes”, comentava un esforçat militant del minoritari Partit Unionista Progressista (PUP) que des de bon matí repartia propaganda davant d'un col·legi electoral.

Compartir poder. La bona predisposició perquè l'actual període de pau perduri és acompanyada, inexorablement, d'un desig perquè l'Assemblea del Nord d'Irlanda es constitueixi i comenci a legislar. Els integrants d'una mesa electoral de l'enclavament unionista de Shankill Road així ho desitjaven, de la mateixa manera que també ho anhelaven els dinamitzadors del centre de promoció del gaèlic irlandès Cultúrlann.

La possibilitat de recuperar les institucions d'autogovern obre noves expectatives a l'Ulster. Després de més de trenta anys de violència, els dos bàndols enfrontats, unionistes i republicans, estan diposats més que mai a passar pàgina i a construir un futur en pau; això sí, sense renunciar a ser britànics, els uns, i a reunificar l'illa, els altres.

Fins ara, l'Assemblea estava suspesa perquè el DUP es negava a compartir el poder amb el Sinn Féin fins que no reconegués el sistema judicial britànic i el nou cos policial, el PSNI, creat a partir de les cendres de l'antic Royal Ulster Constabulary (RUC) que tants morts i ferits havia provocat al bàndol republicà. La gran pregunta és si la facció més radical de l'unionisme acceptarà compartir el poder amb el Sinn Féin.

Els republicans es mostren convençuts que sí: han acomplert totes les condi-

cions que se'ls demanaven i si el 26 de març no es constitueix l'Assemblea de Stormont, Londres i Dublín ja han anunciat que ells mateixos implantaran els acords del Divendres Sant. En aquest cas, es crearan organismes nord-sud, es promulgarà una llei que protegirà el gaèlic irlandès, es regularan els diners que s'han de destinar a les noves institucions... Al DUP, doncs, li interessa liderar el govern per, si més no, frenar o suavitzar el desplegament d'aquestes mesures, argumenten amb sor-

El líder del Sinn Féin, Gerry Adams, camina, el dia abans de les eleccions, per un dels carrers del barri de Falls Road, a Belfast a la recerca del vot catòlic.

negueria els votants republicans de Belfast Oest.

A l'altra banda de la ciutat, en un col·legi electoral proper a les seus electorals del DUP i de l'Ulster Unionist Party (UUP), el diputat Newton que fa campanya per la seva reelecció es mostra esperançat que arribaran a un acord amb el Sinn Féin, per bé que carregava tota la responsabilitat del pacte sobre les espatlles republicanes. Els unionistes han vist, sorpresos, com el Sinn Féin renunciava a elements essencials del seu credo i ha reconegut la legitimitat del PSNI. Ara, un mes després de l'històric ard fheis del Sinn Féin, el DUP encara demana "evidències" del compromís republicà, per bé que és moderadament optimista que el canvi en la mentalitat republicana és sincer. Entre els nacionalistes encara perviu un cert recel cap al PSNI, que acusen de ser dirigit per gent propera a l'unionisme radical, o bé d'emprar, encara avui, bales de plàstic que havien causat la mort de manifestants i que no s'utilitzen enlloc més del Regne Unit. Però confien que, amb la formació del nou govern, la si-

tuació es podrà reconduir des de la cúpula. Els unionistes veuen que el Sinn Féin s'ha posicionat amb sinceritat i que, ben aviat, tots els seus militants seguiran la línia traçada. El pas cap a l'acceptació de la legitimitat del PSNI és similar, salvant les distàncies, al que ja van fer els republicans quan van reconèixer la Garda, la policia de la República Irlandesa que tant havien odiat, exposen uns quants votants del nacionalista i socialdemòcrata SDLP.

Superar el passat. La jornada electoral al nord d'Irlanda va ser llarga. Va començar a les 7 h del matí i no va finalitzar fins a les 10 h de la nit. El recompte de vots es va iniciar l'endemà i es va allargar fins ben entrada la tarda. Independentment dels resultats, l'unionista Newton no veu per què no s'hauria de poder formar el Govern de Stormont si el Sinn Féin manté la seva actitud actual: "La gent vol progressar, vol millorar la seva economia, vol millores en el sistema de sanitat...". Entre la ciutadania hi ha un sentiment de voler superar el passat i fer un pas cap al futur.

Sempre hi ha contraris als canvis, com els responsables d'un grafit situat a la zona eminentment nacionalista del comptat de Down que avisa: "Votar a favor de la policia vol dir legitimar les lleis britàniques." Així mateix, l'exdiputat del Sinn Féin Davy Hyland que va abandonar la formació quan aquesta va reconèixer el PSNI i que ara es presenta a les eleccions com a republicà independent, va rebre un sobre amb una bala a dins aconsellant-li que abandonés la cursa electoral.

Sigui com sigui, tothom veu que hi ha coses que van canviant. Per exemple, la companyia telefònica British Telecom, l'arxibritànica BT, ofereix tarifes per parlar a tot Irlanda a preus reduïts, o l'oficina de turisme de l'Ulster, una setmana abans del dia de Sant Patrici proclamava als quatre vents el seu caràcter irlandès i lloava les virtuts de la festa en honor al patró que va patir tortures dels anglesos i que va convertir Irlanda al catolicisme. Els unionistes s'aferran a les dades i exposen que Belfast és de les ciutats més segures d'Europa i del món. Fins i tot hi ha protestants que comenten que les segones residències a la costa Blanca, prop d'Alacant, han patit més atacs que no pas la seva casa habitual de Shankill Road, el barri protestant de Belfast per excel·lència. Fins i tot, ja hi ha murals a Falls Road que en comptes de denunciar l'opressió britànica, serveixen per anunciar els tours turístics per veure els principals escenaris del conflicte.

En aquest sentit, el DUP reconeix que està disposat a deixar que hi hagi una major integració nord-sud en certs temes, com en l'agricultura o en la coordinació de les infraestructures viàries i ferroviàries. I és que en una Europa que cada dia tendeix més a abolir les fronteres, reflexionen els votants d'ambdues comunitats, és un contrasentit viure d'esquena als veïns del sud. Els uns, perquè hi reconeixen els seus compatriotes. Els altres, simplement, perquè hi veuen una oportunitat de negoci. Però si aquest pas endavant funciona, i confiant que és pas a pas que s'arriba ben lluny, són molts els nacionalistes que ja veuen més a prop la desitjada reunificació de l'illa.

Bernat Ferrer
Belfast